

بسمه تعالی

آئین نامه تشخیص شرکت ها و موسسات دانش بنیان

مقدمه :

بر اساس ماده (۳) آیین نامه اجرایی قانون حمایت از شرکت ها و موسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری ها و اختراعات مصوب هیئت محترم وزیران به شماره ۱۴۱۶۰۲/ت ۴۶۵۱۳ هـ مورخ ۹۱/۸/۲۱، آئین نامه حاضر جهت تشخیص شرکت ها و موسسات دانش بنیان به تصویب «کارگروه ارزیابی و تشخیص صلاحیت شرکت ها و موسسات دانش بنیان و نظارت بر اجرا» رسید .

ماده ۱- تعاریف

۱. شرکت: شرکت یا مؤسسه ای که بصورت خصوصی یا تعاونی تمامی مراحل قانونی ثبت شرکت ها را در داخل کشور به اتمام رسانده باشد.
۲. شرکت دانش بنیان: شرکت یا مؤسسه خصوصی یا تعاونی است که به منظور هم افزایی علم و ثروت، توسعه اقتصاد دانش محور، تحقق اهداف علمی و اقتصادی (شامل گسترش و کاربرد اختراع و نوآوری) و تجاری سازی نتایج تحقیق و توسعه (شامل طراحی و تولید کالا و خدمات) در حوزه فناوری های برتر و با ارزش افزوده فراوان به ویژه در تولید نرم افزارهای مربوط تشکیل می شود.
- شرکت های دولتی، موسسات و نهادهای عمومی غیردولتی و نیز شرکت ها و موسساتی که بیش از پنجاه (۵۰) درصد از مالکیت آنها متعلق به شرکت های دولتی و موسسات و نهادهای عمومی غیردولتی باشد، مشمول حمایت های این قانون نیستند .
۳. سامانه: درگاه الکترونیکی متمرکزی است که اطلاعات شرکت های متقاضی، جهت بررسی در آن وارد می شود.
۴. کارگروه: کارگروه «ارزیابی و تشخیص صلاحیت شرکت ها و موسسات دانش بنیان و نظارت بر اجرا» موضوع ماده (۳) آیین نامه اجرایی «قانون حمایت از شرکت ها و موسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری ها و اختراعات»
۵. کالاها و خدمات دانش بنیان: کالاها و خدماتی که مبتنی بر فناوری های برتر و با ارزش افزوده فراوان بوده و با تصویب کارگروه در فهرست حوزه های کالاها و خدمات دانش بنیان محسوب می شود.
۶. تحقیق و توسعه: مجموعه فعالیت های خلاق و ابتکاری است که بر اساس یک روش اصولی و نظام مند تقاضا محور جهت افزایش ذخایر دانش و استفاده از آن ذخایر برای کاربردهای جدید صورت می پذیرد .
۷. کارگزاران: به آن دسته از نهادها، سازمانها و دستگاههایی اطلاق می شود که به منظور تشخیص صلاحیت شرکتها و موسسات دانش بنیان توسط کارگروه انتخاب می شوند .

ماده ۲- شاخص های تشخیص «شرکت های دانش بنیان»

شاخص های تشخیص شرکتهای دانش بنیان، به دو دسته شاخص های عمومی و اختصاصی تقسیم می شوند. شرکت های متقاضی باید علاوه بر شاخص های عمومی، شرایط مشخص شده در یکی از سه دسته شاخص های اختصاصی را نیز احراز

نمایند .

۱ - شاخص‌های عمومی

۱-۱- حدافل دو سوم از اعضای هیأت مدیره شرکت، حدافل دو مورد از شرایط ذیل را احراز کنند :

۱-۱-۱- حدافل دارای مدرک کارشناسی باشند.

۱-۱-۲- حدافل ۳ سال سابقه فعالیت کاری یا علمی در حوزه فعالیت شرکت و یا سابقه مدیریتی داشته باشند.

۱-۱-۳- دارای حدافل یک اختراع ثبت‌شده ارزیابی شده داخلی یا یک اختراع بین‌المللی مرتبط با حوزه کاری شرکت

باشند .

۱-۲- حدافل نیمی از درآمد شرکت در یک سال مالی گذشته شرکت، ناشی از فروش فناوری، کالا و یا خدمات دانش‌بنیان (شامل خدمات تحقیق و توسعه و طراحی مهندسی مرتبط با فهرست کالاهای دانش‌بنیان و خدمات تخصصی دانش‌بنیان) آن شرکت از طریق قرارداد باشد .

تبصره: شرکت‌هایی که در مرحله تجاری‌سازی اولین کالای دانش‌بنیان خود هستند، در صورتی که دارای تولید پایلوت موفق باشند، و استانداردهای لازم را از مراجع ذی‌صلاح داخلی یا بین‌المللی کسب کرده باشند، و دارای بازار مطمئن و یا اعلام نیاز معتبر همراه با قرارداد تولید کالا باشند، از رعایت بند ۱-۲ مستثنی هستند .

۱-۳- سابقه بیمه پرداختی برای حدافل ۳ نفر از کارکنان تمام‌وقت شرکت، حدافل ۶ ماه باشد.

تبصره: پرونده شرکت‌هایی که در عمل به تعهدات خود دارای سابقه سوء هستند (تسهیلات، حمایت‌ها، مالیات، بیمه و...)، طبق دستورالعمل پیوست بررسی خواهد شد.

۲- شاخص‌های اختصاصی

شرکت متقاضی باید علاوه بر دارا بودن شاخص‌های عمومی، واجد کلیه شرایط اختصاصی در یکی از دسته‌بندی‌های زیر نیز باشد:

۲-۱- شرکت‌های تولیدکننده کالاهای دانش‌بنیان

۲-۱-۱- شرکت باید تولیدکننده کالا یا کالاهای دانش‌بنیان مطابق «فهرست کالاهای دانش‌بنیان» مصوب کارگروه باشد که در (۲) سال گذشته آنها را در قالب کالاهای جدید یا ارتقاء یافته عرضه کرده و دانش فنی آن را بواسطه انتقال یا ایجاد دانش فنی، از طریق فعالیت‌های تحقیق و توسعه، نهادینه و بومی‌سازی کرده باشد.

تبصره: کالاهای جدید یا ارتقا یافته شرکت، دارای تأییدیه‌ها و استانداردهای داخلی (در صورت وجود) یا جهانی بوده و در صورت موجود نبودن استاندارد، تأیید بهره‌بردار ذی‌صلاح را کسب کرده باشد.

۲-۱-۲- نسبت نیروی انسانی تمام‌وقت در بخش‌های غیرپشتیبانی شرکت با درجه کارشناسی و بالاتر فعال در بخش‌های مرتبط با تولید کالاهای دانش‌بنیان شرکت، به کل کارکنان تمام وقت، حدافل (۳۰) درصد باشد.

۲-۱-۳- شرکت دارای عملکرد تحقیق و توسعه فعال، با هزینه‌کرد تحقیق و توسعه حدافل معادل (۷) درصد فروش سالیانه شرکت باشد .

۲-۲- شرکت‌های تحقیق و توسعه و خدمات طراحی مهندسی

۲-۲-۱- فعالیت تحقیق و توسعه و یا خدمات طراحی مهندسی شرکت، مرتبط با «فهرست کالاهای دانش‌بنیان» مصوب کارگروه باشد و خروجی تحقیق و توسعه و یا خدمات طراحی مهندسی شرکت، در دو سال گذشته حداقل دو مورد، یا در یک سال گذشته حداقل یک مورد «بهبود فرآیند»، یا «تولید و عرضه کالا و خدمت ارتقاء یافته یا جدید» (در قالب قرارداد) باشد.

۲-۲-۲- نسبت نیروی انسانی تمام‌وقت در بخش‌های غیر پشتیبانی شرکت با درجه کارشناسی و بالاتر فعال در بخش‌های مرتبط با خدمات تحقیق و توسعه و خدمات طراحی مهندسی شرکت، به کل کارکنان تمام وقت، حداقل (۵۰) درصد باشد.

۲-۲-۳- تولید شرکت حداکثر در حد تولید نمونه آزمایشی یا پایلوت باشد.

تبصره: واحد تحقیق و توسعه یا طراحی مهندسی منشعب از یک شرکت صنعتی، چنانچه به صورت یک شرکت مستقل حقوقی ثبت شود، می‌تواند مشمول بخش ۲-۲- شود.

۲-۳- شرکتهای ارائه‌دهنده خدمات تخصصی دانش‌بنیان

۲-۳-۱- خدمات آنها مطابق «فهرست خدمات دانش‌بنیان» مصوب کارگروه باشد.

۲-۳-۲- نسبت نیروی انسانی تمام‌وقت در بخش‌های غیر پشتیبانی شرکت با درجه کارشناسی و بالاتر فعال در بخش‌های مرتبط با ارائه خدمات تخصصی دانش‌بنیان شرکت، به کل کارکنان تمام وقت، حداقل (۵۰) درصد باشد.

۲-۳-۳- مجموع هزینه‌های تحقیق و توسعه مرتبط با خدمات تخصصی دانش‌بنیان ارائه شده توسط شرکت، حداقل معادل (۷) درصد درآمد سالیانه شرکت باشد.

۲-۳-۴- حداقل درآمد سالیانه شرکت از خدمات تخصصی دانش‌بنیان برابر یک میلیارد ریال (به قیمت ثابت سال ۱۳۹۱) باشد.

۲-۳-۵- در یک سال گذشته حداقل یک قرارداد ارائه خدمات تخصصی دانش‌بنیان داشته باشد.

ماده ۳- شاخص‌های تشخیص شرکت‌های «دانش‌بنیان نوپا»

تشخیص شرکت‌های «دانش‌بنیان نوپا»، بر اساس شاخص‌های پیوست این آیین‌نامه تعیین می‌شود.

ماده ۴- فرآیند اجرایی

۱- پس از ورود اطلاعات توسط شرکتهای متقاضی در سامانه، دبیرخانه کارگروه آنها را برای کارگزاران مربوطه ارسال می‌کند و در مدت زمان مشخصی، نتایج بررسی‌ها را از آنها تحویل می‌گیرد و به کارگروه (یا کمیته کارشناسی حسب مورد) ارجاع می‌دهد. پس از نهایی شدن بررسی‌ها، دبیرخانه کارگروه نتیجه را به شرکت متقاضی اعلام می‌کند.

۲- در صورت تایید، شرکت متقاضی برای مدت ۲ سال شرکت دانش‌بنیان محسوب شده و موظف است در این مدت فرآیند رتبه‌بندی شرکت خود را، بر اساس معیارها و فرآیند رتبه‌بندی مصوب کارگروه به پایان برساند.

تبصره: در صورتی که شرکت نتواند در مدت ۲ سال پس از تأیید دانش‌بنیان بودن، رتبه‌بندی خود را به پایان برساند، و یا در صورت عدول از شرایط مندرج در این آیین‌نامه در هر زمان، دانش‌بنیان بودن شرکت ملغی می‌شود.

این آیین نامه در ۴ ماده و ۵ تبصره و ۴ پیوست در جلسه مورخ ۱۳۹۱/۱۲/۱۹ کارگروه به تصویب رسید.

پیوست یک :

شاخصهای تشخیص شرکت های «دانش بنیان نوپا»

شرکت های «دانش بنیان نوپا» باید همه شاخص های تشخیص زیر را احراز نمایند :

- ۱- حداقل یک سال از تاریخ ثبت آن گذشته باشد .
 - ۲- حداقل دو سوم از اعضای هیأت مدیره شرکت، حداقل دو مورد از شرایط ذیل را احراز کنند :
 - ۲-۱- حداقل دارای مدرک کارشناسی باشند.
 - ۲-۲- حداقل ۱ سال سابقه فعالیت کاری یا علمی در حوزه فعالیت شرکت و یا سابقه مدیریتی داشته باشند.
 - ۲-۳- دارای حداقل یک اختراع ثبت شده ارزیابی شده داخلی یا یک اختراع بین المللی مرتبط با حوزه کاری شرکت باشند .
 - ۳- شرکت دارای معادل ۳ نفر نیروی انسانی تمام وقت باشد
 - ۴- شرکت باید تولیدکننده کالا یا کالاهای دانش بنیان، مطابق فهرست کالاهای دانش بنیان مصوب کارگروه باشد که دانش فنی آن را بواسطه انتقال یا ایجاد دانش فنی، از طریق فعالیتهای تحقیق و توسعه نهاده و بومی سازی کرده باشد و یا شرکت دارای برنامه طراحی و تولید کالاهای دانش بنیان باشد .
 - تبصره : برنامه شرکت برای طراحی و تولید کالای دانش بنیان، باید به تأیید یکی از مراکز رشد یا پارک های علم و فناوری (چنانچه شرکت در همان مرکز رشد یا پارک علم و فناوری مستقر باشد) و یا ستادهای فناوری راهبردی (چنانچه حوزه فعالیت شرکت مرتبط با موضوعات یکی از ستادهای فناوری های راهبردی باشد) (برسد) .
 - ۵- شرکت دارای عملکرد تحقیق و توسعه باشد .
- تبصره -تأیید شرکتهای «دانش بنیان نوپا»، دارای اعتبار یک ساله بوده و تنها برای یک دوره یک ساله (مجموعاً دو سال) می تواند تمدید شود .

پیوست دو :

فهرست فعالیتها و اندازه گیری هزینه های تحقیق و توسعه

الف- فهرست فعالیت های تحقیق و توسعه

- تحقیق و توسعه: «(R&D) عبارتست از انجام هرگونه کار خلاق، به طریقی نظام مند به منظور افزایش انباشت دانش از جمله دانش بشری، فرهنگی و اجتماعی و استفاده از این انباشت دانش برای طرح کاربردهای جدید» در این تعریف، منظور از واژه «جدید»، جدید در ایران است.
- R&D سه نوع فعالیت را در بر می گیرد: تحقیق بنیادی ماموریت گرا (به دنبال کسب آگاهی از منشا پدیده ها و حقایق قابل مشاهده و با امید به اینکه دانش بوجود آمده در راستای حل مشکلات و شبهات استفاده شود)، تحقیق کاربردی (به دنبال کسب آگاهی که به سمت اهداف و مقاصد خاص عملی هدایت می شود) و توسعه تجربی (با استفاده از آگاهی های

حاصله از تحقیقات و تجربه عملی به دنبال ایجاد یا بهبود محصولات جدید و خدمات جدید و...)

- تحقیق بنیادی محض، که در آن هدف پیشبرد مرز دانش بدون هدف نیل به فواید اجتماعی و اقتصادی بلند مدت و بدون تلاش برای بکارگیری نتایج در حل مشکلات عملی، انجام می‌شود. بعنوان R&D محسوب نمی‌شود.
- معیار اصلی برای تمایز فعالیت‌های R&D با فعالیت‌های مرتبط دیگر در وجود میزان قابل ملاحظه‌ای از عنصر تازگی و حل مشکلات علمی و فنی از طریق R&D است؛ (یعنی حل مسأله‌ای که برای فرد آشنا با دانش و فنون حوزه، قبلاً آشکار نبوده است) و یا ایجاد دانش جدید یا استفاده از دانش برای طرح کاربردهای جدید است.

در جدول زیر، خلاصه‌ای از فعالیت‌های R&D در قالب چند دسته کلی، ارایه شده است؛ در موارد زیر، محصول شامل کالا و خدمات می‌باشد و فرآیند تولید نیز، شامل فرآیندهای تولید کالا و خدمات است.

معیارها و مصادیق	دسته اصلی
<p>در فعالیت‌های صنعتی اگر هدف، بهبود بیشتر محصول یا فرآیند تولید باشد، در این صورت R&D است؛ اما اگر محصول یا فرآیند تولید یا رهیافت بطور اساسی تعیین شده است و هدف اصلی توسعه بازار، انجام برنامه‌ریزی پیش تولید یا ایجاد یک سیستم تولید یا کنترل معمول که بدون مشکل کار کند، فعالیت R&D نیست. با توجه به معیار اشاره شده، موارد زیر R&D هستند:</p> <p>– «نمونه‌های اولیه‌ای [1]» که برای آزمایشات مختلف محصولات یا فرآیندهای تولید، ساخته می‌شوند.</p> <p>– «کارخانه‌های آزمایشی [2]» که به منظور کسب تجربه و گردآوری داده‌ها انجام می‌شوند.</p> <p>– «تولید آزمایشی [3]» در صورتی که مستلزم انجام طراحی و کار مهندسی بیشتری روی نمونه‌های اولیه [4] باشد و با هدف بهبود بیشتر محصول انجام شود.</p> <p>– رفع اشکال که نیاز به R&D دارد، R&D است. ولی رفع اشکال معمولی یا با روش‌های معمولی، R&D نیست.</p> <p>– «R&D بازخورد [5]»، برای رفع اشکالات فنی محصول یا فرآیند تولید جدید یا بطور اساسی بهبود یافته، انجام می‌شود.</p> <p>– بخشی از هزینه‌های پروژه‌های با مقیاس بزرگ و کارخانه‌های آزمایشی پرهزینه که به دلیل ماهیت «نمونه اولیه [6]» بودن آنها، ایجاد شده است.</p> <p>– «طراحی صنعتی و نقشه‌کشی [7]» شامل نقشه‌ها و طرح‌هایی که با هدف تعریف رویه‌ها و مشخصات فنی و عملیاتی محصولات یا فرآیندهای تولید جدید یا بطور اساسی بهبود یافته انجام می‌شود، می‌باشد.</p> <p>– تدوین استانداردهای فنی جدید یا اخذ و پیاده‌سازی استانداردهای فنی محصولات یا فرآیندهای تولید جدید با بطور اساسی بهبود یافته.</p> <p>– «آزمایش‌های بالینی [8]» که پیش از اخذ مجوز تولید بر روی دارو، واکسن یا درمان‌های جدید یا بطور اساسی</p>	<p>۱- فعالیت‌های صنعتی</p>

<p>بهبود یافته انجا می شود، R&D محسوب می شود.</p> <p>-انجام مهندسی معکوس در چهارچوب پروژه R&D برای توسعه یک محصول جدید یا بطور اساسی بهبود یافته ، R&D است.</p> <p>تذکر: تولید و فعالیت های فنی مرتبط با آن که شامل پیش تولید، تولید صنعتی، توزیع کالا و خدمات فنی وابسته و بازاریابی و فعالیت هایی که در این ارتباط با استفاده از علوم اجتماعی (مانند تحقیق در مورد بازار) همچنین رفع اشکالات تجهیزات و فرآیندهای تولید، R&D نیست.</p>	
<p>فعالیت توسعه نرم افزاری بعنوان R&D محسوب می شود که هدف پروژه و اتمام آن، مستلزم یک پیشرفت و رفع ابهام علمی و یا فناورانه بصورتی نظام مند بوده و در راستای تولید یک محصول یا فرآیند تولید جدید یا بطور اساسی بهبود یافته باشد. فعالیت های عادی و روتین نرم افزاری، R&D نیست (مانند تطبیق نرم افزارهای موجود و ایجاد نرم افزارهای کاربردی با استفاده از روشهای قبلی مانند پشتیبانی از سیستم های موجود و عیب یابی سیستم ها، ترجمه زبان های کامپیوتر)</p>	<p>۲- توسعه نرم افزار</p>
<p>در فعالیت های خدماتی، پروژه ای R&D است که منجر به تولید دانش جدید شده و یا با استفاده از دانش (موجود) کاربردهای جدیدی را ابداع کند و مهمترین عامل برای R&D بودن این فعالیت ها، وجود عنصر تازگی در آنهاست. فعالیت ها R&D این حوزه هم می تواند در حوزه های مرتبط با فناوری و هم در حوزه علوم اجتماعی و انسانی باشد.</p>	<p>۳- فعالیت های خدماتی</p>
<p>فعالیت هایی علمی و فنی مرتبط با R&D مانند آزمودن و کنترل کیفیت، در صورتی این موارد R&D محسوب می شود که در راستا و در خدمت فعالیت های R&D انجام شود. اما اگر این فعالیت ها اساسا برای اهداف متفاوت با R&D برنامه ریزی شده باشد، R&D محسوب نمی شود.</p> <p>-مواردی مانند تست و استانداردسازی، بررسی های مربوط به سیاست گذاری (مانند تحلیل برنامه ها و سیاست ها)، گردآوری داده ها و پردازش و تحلیل آنها و نظایر آن در صورتی که در راستا و یا بعنوان بخشی از پروژه های R&D انجام شود، R&D است ولی انجام این فعالیت ها برای فعالیت های معمول، R&D نیست.</p> <p>-ثبت اختراع مرتبط با پروژه های R&D، R&D است ولی خدمات ثبت اختراع توسط موسسات مختلف R&D نیست.</p> <p>-امکان سنجی که برای بررسی عملی بودن پروژه های پژوهشی، انجام شود R&D محسوب می شود. (اما امکان سنجی پروژه های مهندسی پیشنهادی با استفاده از فنون موجود قبل از تصمیم گیری درباره اجرای پروژه باشد، R&D نیست)</p>	<p>۴- فعالیت های علمی و فنی مرتبط با R&D</p>

<p>در این حوزه وجود قابل ملاحظه‌ای از عنصر نو بودن یا رفع ابهامات علمی یا فنی، معیار پذیرش یک پروژه بعنوان یک فعالیت R&D است. این عنصر ممکن است در هر یک از بخش‌های مفهومی، روش شناختی و یا تجربی پروژه مورد نظر وجود داشته باشد. فعالیت‌های مرتبطی که ماهیتی معمولی (و بدون نو بودن یا رفع ابهامات علمی یا فنی) دارند را فقط زمانی می‌توان R&D حساب کرد که بخش جدایی‌ناپذیری از یک پروژه خاص R&D باشند یا به منظور کمک به چنین پروژه‌ای انجام شوند. مثلا موارد در زیر حیطه فعالیت‌های معمولی بوده و R&D نیستند: گزارشات تفسیری در مورد اثرات اقتصادی ناشی از تغییر ساختار مالیاتی با استفاده از داده‌های موجود، استفاده از روشهای استاندارد در روانشناسی برای گزینش کارکنان صنعتی و آزمودن ناتوانی خواندن در کودکان.</p>	<p>۵- علوم اجتماعی و انسانی</p>
<p>-کلیه آموزش‌های تخصصی نیروی انسانی، شرکت در کنفرانس‌ها و سمینارها، مطالعات و دریافت مشاوره‌های تخصصی در صورتی که در راستای انجام فعالیت‌های R&D باشد، R&D است. -پژوهش‌های دانشگاهی و غیردانشگاهی دانشجویان دوره دکتری بر روی پروژه‌های R&D و نظارت اساتید بر این پروژه‌ها و مطالعات اساتید در راستای یک پروژه R&D مشخص، R&D محسوب می‌شود اما خواندن و تصحیح پایان‌نامه‌های دانشجویان توسط اساتید R&D حساب نمی‌شوند.</p>	<p>۶- آموزش و کارورزی</p>
<p>موارد زیر در صورتی که راستای تولید محصولات جدید یا بطور اساسی بهبود یافته و همچنین فرآیندهای تولید جدید یا بطور اساسی بهبود یافته، R&D هستند؛ اخذ حق استفاده از اختراعات ثبت شده^[9] و اختراعات ثبت نشده، لیسانس^[10] و دانش فنی از سایر بنگاه‌ها و نهادها در صورتی که با بومی‌سازی آنها در بنگاه همراه باشد. تذکر: این بند شامل نوآوری در حوزه‌هایی نظیر بازاریابی (از قبیل تغییرات در شکل ظاهری محصولات) و نوآوری سازمانی را شامل نمی‌شود.</p>	<p>۷- کسب دانش فنی و ...</p>
<p>اگر فعالیتی از نوع علمی و فنی نظیر خدمات کتابخانه‌ای و رایانه‌ای بوده و یا از نوع اداری و دفتری باشند در صورتی که منحصرا مربوط برای بخش R&D فعالیت می‌نمایند، فعالیت‌های (پشتیبانی مستقیم) R&D محسوب می‌شوند و کارکنان و هزینه‌های این فعالیت‌ها بعنوان بخشی از کارکنان و هزینه‌های R&D محسوب می‌شود. اما اگر فعالیت‌های فوق، برای تمامی بخش‌های بنگاه ارایه شوند (مانند کتابخانه مرکزی سازمان)، جزو هزینه‌های مستقیم R&D نیستند و هزینه‌های مربوطه آنها بعنوان هزینه‌های سربار R&D محسوب می‌شوند. علاوه بر این، فعالیت‌هایی مانند خدمات حمل و نقل، نگهداری، تهیه غذا و نظایر آن فعالیت پشتیبانی غیرمستقیم R&D بوده و جزو فعالیت‌های مستقیم R&D محسوب نمی‌شوند، لیکن هزینه‌های این فعالیت‌ها، بعنوان هزینه‌های سربار R&D محسوب می‌شوند.</p>	<p>۸- فعالیت پشتیبانی R&D</p>

-
- Prototypes [\[1\]](#)
 - Pilot plants [\[2\]](#)
 - Production Trial [\[3\]](#)
 - Prototypes [\[4\]](#)
 - R&D Feedback [\[5\]](#)
 - Prototypes [\[6\]](#)
 - & drawing Industrial design [\[7\]](#)
 - Clinical trials [\[8\]](#)
 - patent [\[9\]](#)
 - licences [\[10\]](#)

منابع و مراجع:

- 1- راهنمای فراسکاتی (2002). OCED. ؛ دستورالعمل یکسان پیشنهادی سازمان همکاری و توسعه اقتصاد اروپا برای ارزیابی فعالیتهای تحقیق و توسعه ۲۰۰۲. ترجمه فریبا نیک سیر، مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور؛.
 - 2- راهنمای اسلو (ویرایش سوم) OECD (2005) ؛ رهنمودهای سازمان همکاری اقتصادی و توسعه برای گردآوری و تفسیر داده‌های نوآوری. ترجمه فریبا نیک سیر، مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور.
 - 3- علیزاده، پریسا. (۱۳۹۰). آشنایی با اندازه‌گیری تحقیق و توسعه براساس راهنمای فراسکاتی. ناظر علمی سید سرورش قاضی نوری، دفتر مطالعات ارتباطات و فناوری های نوین مرکز پژوهش های مجلس شورای اسلامی.
 - 4- مرکز آمار ایران (۱۳۸۹). نتایج آمارگیری از کارگاه های دارای فعالیت تحقیق و توسعه
- 5 - OECD. (2012). MEASURING R&D IN DEVELOPING COUNTRIES, Annex to the Frascati Manual. DSTI/EAS/STP/NESTI(2011)5/FINAL.

ب- اندازه‌گیری هزینه‌های تحقیق و توسعه

هزینه‌های زیر در صورتی که در راستای انجام فعالیت‌های (R&D مطابق با فهرست فعالیت‌های تحقیق و توسعه) باشد، بعنوان هزینه‌های R&D محسوب می‌شوند. همچنین چنانچه کالاهای سرمایه‌ای علاوه بر کارکنان R&D توسط سایر کارکنان بنگاه نیز مورد استفاده قرار بگیرد، به نسبت استفاده کارکنان R&D، بعنوان هزینه‌های سرمایه‌ای R&D منظور شود.

سرفصل	اجزاء	توضیح
هزینه‌های جاری	هزینه‌های کارکنان R&D	کلیه پرداخت‌های نقدی و غیرنقدی به کارکنان R&D که شامل هزینه‌های شاغلان تحقیقاتی است اعم از شاغلان محقق یا شاغلان پشتیبانی مستقیم [1] (مانند ارایه دهندگان خدمات علمی و فنی و کارکنان بخش اداری) که صرف فعالیت‌های لیست R&D باشد.
		این پرداخت‌ها شامل حقوق و دستمزدها و همه هزینه‌های مربوط به کار یا مزایای شغلی مثل پاداش، استفاده از تعطیلات باحقوق، پرداخت به صندوق‌های بازنشستگی و تامین اجتماعی، مالیات بر حقوق و غیره است.
	هزینه‌های سربار شامل پرداختی نقدی و غیرنقدی به شاغلان پشتیبانی غیرمستقیم (بخش خدماتی، حمل و نقل، حفاظت) و هزینه دریافت خدمات از شاغلان بیرون از بخش R&D (مانند کتابخانه سازمان یا ادارات مرکزی سازمان) و سایر هزینه‌ها مانند آب، برق، گاز، حمل و نقل و غیره که صرف فعالیت‌های لیست R&D باشد.	
هزینه‌های مصرفی	شامل هزینه خریدهای غیرسرمایه‌ای مانند کتاب، اشتراک کتابخانه‌ها، هزینه ساخت نمونه‌های اولیه، ملزومات آزمایشگاهی (مواد شیمیایی، حیوانات آزمایشگاهی و ...)، هزینه‌های اخذ مشاوره‌ها، آموزش‌های تخصصی، دریافت خدمات علمی و فنی (مانند خدمات آزمایشگاهی) که در همه این موارد باید صرف فعالیت‌های لیست R&D بشود.	
سایر هزینه‌ها	هزینه‌های ثبت اختراع پروژه‌های R&D مطابق با لیست R&D هزینه‌های ثبت طرح‌های صنعتی [2]	
سرمایه‌ای R&D	زمین و ساختمان	زمین (بعنوان نمونه زمین‌های آزمایش، مکان آزمایشگاهها و کارخانه‌های آزمایشی) و هزینه ساختمان‌های ساخته یا خریداری شده و همینطور اصلاحات اساسی و تعمیر و تغییر این ساختمان‌ها است.
	ابزار و تجهیزات و نرم‌افزار	شامل: الف- ابزار و تجهیزات که مصرفی نیستند و ماهیت کالاهای سرمایه‌ای دارند مانند کامپیوتر و تجهیزات آزمایشگاه

<p>ب- نرم افزار رایانه که جداگانه قابل تشخیص است و برای اجرای فعالیتهای R&D استفاده می شود اما نرم افزاری که برای محاسبات خود پروژه طراحی شده و بخشی از پروژه R&D است در بخش هزینه های جاری درج می شود.</p>	
<p>موارد زیر در صورتی که راستای تولید محصولات جدید یا بطور اساسی بهبود یافته و همچنین فرآیندهای تولید جدید یا بطور اساسی بهبود یافته، R&D هستند؛</p> <p>اخذ حق استفاده از اختراعات ثبت شده^[3] و اختراعات ثبت نشده، لیسانس^[4] و دانش فنی از سایر بنگاه ها و نهادها</p> <p>تذکر: این بند شامل نوآوری در حوزه هایی نظیر بازاریابی (از قبیل تغییرات در شکل ظاهری محصولات) و نوآوری سازمانی را شامل نمی شود.</p>	<p>کسب دانش فنی و...</p>

[1] در جدول فهرست R&D، فعالیت های پشتیبانی مستقیم و غیرمستقیم، توضیح داده شده اند.

[2] شامل هرگونه ترکیب خطوط یا رنگ ها و هرگونه شکل سه بعدی با خطوط، رنگ ها و یا بدون آن، به گونه ای که ترکیب یا شکل یک فرآورده صنعتی یا محصولی از صنایع دستی را تغییر دهد. (موضوع ماده ۲۰ قانون ثبت اختراعات، طرح های صنعتی و علائم تجاری)

[3] patent

[4] licences

پیوست سه:

فهرست فعالیت های اصلی (غیر پشتیبانی) و فعالیت های پشتیبانی در شرکت های دانش بنیان

فعالیت های پشتیبانی	فعالیت های اصلی (غیر پشتیبانی)
---------------------	--------------------------------

۱. منابع انسانی، از جمله: جذب، آموزش، پاداش و ارتقاء	۱. فعالیت های مدیریت ارشد از جمله: برنامه ریزی راهبردی
۲. مالی و حسابداری	۲. برنامه ریزی تولید و مدیریت پروژه
۳. حراست و نگهداری	۳. عملیات تولید و پردازش ورودی ها به منظور تبدیل به محصول
۴. فناوری اطلاعات و پشتیبانی شبکه	۴. ارتباط با تامین کنندگان (از جمله: شناسایی، مذاکره و ارزیابی تامین کنندگان و تدوین برنامه های خرید)
۵. انبار و کنترل موجودی	۵. بازاریابی برای فروش، اخذ پروژه ها، انجام مذاکرات و برنامه ریزی مشتریان
۶. تعمیرات و نگهداری عمومی	۶. تحقیق و توسعه
۷. روابط عمومی و تبلیغات عمومی	۷. آزمایش، ساخت نمونه اولیه [1]، تست، کنترل کیفیت
۸. کارپردازی و خرید تجهیزات و مواد اولیه و ملزومات اداری	۸. تامین مالی و جذب سرمایه برای طرحها
۹. امور حقوقی	۹. ارائه خدمات آموزشی به مشتریان
۱۰. خدمات گمرکی و بازرگانی	۱۰. ارزیابی و مطالعات امکان سنجی
۱۱. امور خدماتی از جمله نظافت، آبدارخانه	۱۱. خدمات تخصصی پس از فروش
۱۲. انجام بسته بندی	۱۲. مدیریت فناوری از جمله ارزیابی، پیش بینی، قیمت گذاری، انتقال و تجاری سازی فناوری
۱۳. توزیع محصولات و سازمان دهی شبکه توزیع	
۱۴. فعالیت های مربوط به سلامت، ایمنی و محیط زیست [2]،	
از جمله: ارزیابی اثرات زیست محیطی محصولات، ارزیابی ریسک های آینده و رسیدگی به شکایات	
۱۵. مدیریت دانش از جمله مستند سازی دانش، ایجاد شبکه های دانشی برای خلق و اشاعه دانش.	

Prototype [1]

Health, Safety, and Environment (HSE) [2]

پیوست چهارم:

دستورالعمل بررسی سوء سابقه شرکت ها

ماده ۱- شرکت هایی که سوء سابقه و تخلفات مکرر در عمل به تعهدات خود داشته اند (تسهیلات مالی و حمایت ها)، از شمول

بررسی در قالب «آیین‌نامه تشخیص شرکت‌های دانش‌بنیان» خارج می‌باشند .

ماده ۲- اعضای کارگروه، مشخصات شرکتهایی را که در تعامل با آنها، از انجام تکالیف قانونی و تعهدات خودداری کرده‌اند، در اختیار کارگروه قرار می‌دهند .

تبصره :صندوق نوآوری و شکوفایی از طریق اخذ اطلاعات از سایر نهادهای مالی، سابقه مالی شرکت‌های دارای سوء سابقه را استخراج و در اختیار کارگروه قرار می‌دهد .

ماده ۳- در صورت تشخیص کارگروه، دبیرخانه کارگروه می‌تواند از سایر مراجع ذیربط نیز استعلام‌های لازم را دریافت دارد. دبیرخانه کارگروه می‌تواند برای این منظور از کارگزار یا کارگزارن معتمد و صاحب صلاحیت استفاده نماید .

ماده ۴- در صورت اعتراض شرکتهای کارگروه (یا کمیته کارشناسی) بررسی و تصمیم‌گیری نهایی را انجام خواهد داد .

ماده ۵- شرکتهای دانش‌بنیانی که تخلفات مکرر در عمل به تعهدات خود داشته باشند (تسهیلات مالی و حمایت‌ها)، تاییدیه دانش‌بنیان بودن آنها لغو می‌شود.

ماده ۶- پس از گذشت شش ماه از اجرای این دستورالعمل، اصلاحات و نکات تفصیلی لازم از سوی کارگروه مصوب و اضافه شود .